

ПРОБЛЕМИ АУДИТУ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ

КРАСОВСЬКИЙ В. В.

студент

АРТЮХ О. В.

кандидат економічних наук, доцент

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, Україна

В умовах розвитку сучасного бізнесу та міжнародної співпраці виникає нагальна проблема довіри до українських підприємств як в середині країни, так і на міжнародному рівні. Щоб впевнитися в достовірності даних, відображених у фінансовій звітності підприємств необхідно бути впевненим в тому, що вона складена вірно, а для цього потрібно підтвердження, яким може бути аудиторський висновок, наданий незалежним аудитором.

Тому сьогодні постає питання вивчення та усунення основних проблем, що виникають під час аудиту фінансової звітності суб'єктів ведення діяльності.

Вивченням основних проблем аудиту фінансових звітів підприємств займалися такі вітчизняні науковці, як: Сопко В.В., Бутинець Ф.Ф., Свідерський Є.І., Рудницький В.С., Петренко Н.І., Шишкоєдова Н.Н., Янок Д., Амеліна Ю.Ю. та інші. Але проблематика аудиту фінансової звітності і досі залишається відкритою та потребує подальшого вивчення.

Метою статті є виявлення проблемних питань аудиту фінансової звітності, пошук можливих шляхів удосконалення аудиту фінансової звітності.

В аудиторській практиці нерідко виникають ситуації, коли звітність не можна вважати достовірною, тобто не всі її показники ґрунтуються на даних бухгалтерського обліку та не відповідають нормативним вимогам порядку заповнення звітності. Для позначення такої звітності часто використовують такі поняття як «фальсифікована звітність», «прикрашена звітність», «спотворена звітність», «викривлена звітність», «звітність, що містить перекручення, завуальовані дані, приписки» [1, с. 230].

Згідно з вимогами НП(С)БО 1 Фінансова звітність повинна бути достовірною. Інформація, наведена у фінансовій звітності, є достовірною, якщо вона не містить помилок та перекручень, які здатні вплинути на рішення користувачів звітності [2].

Виходячи з цього аудитор і проводить оцінку стану формування та достовірності фінансової звітності підприємства. Проте часто виникають проблеми, пов'язані з перевіркою звітних форм підприємств.

Перевіряючи звітність з точки зору якості її змісту, слід переконатися у відповідності звітності передбаченим національними стандартами бухгалтерського обліку якісним вимогам: доречності, значимості, достовірності та порівнянності її показників. Звичайно, ці вимоги можуть бути забезпечені лише дотриманням законодавчих вимог до складання фінансової звітності та відповідності її показників даним бухгалтерського обліку [1, с. 233].

Проте інколи ні законодавчі норми, ні знання аудитора не дозволяють йому впевнено висловити висновок про звітність, це спричиняють проблеми різного характеру.

Спеціалісти, які досліджують проблеми зі складання та подання фінансової звітності відзначають, що деякі з помилок, які допускаються при формуванні показників звітності, можна виявити лише шляхом складання оборотної відомості в розрізі субрахунків [3, с. 30].

В працях Шишкєєдової Н.Н. та Амеліної Ю. Ю. вказано на досить велику кількість проблем, пов'язаних з проведенням аудиту фінансової звітності, серед них:

- нестабільність нормативної бази проведення аудиту форм фінансової звітності;
- недосконалість спрощених форм обліку для малих підприємств;
- незрозумілість керівництву підприємства мети проведення фінансової перевірки звітів, і виходячи з цього ненадання повного обсягу необхідної інформації [4, с. 12];
- неузгодженість критеріїв визначення малих підприємств у чинних нормативних документах з підприємництва, бухгалтерського обліку, оподаткування, аудиту;
- формальний підхід до проведення такого аудиту через брак інформації;
- намагання стандартизувати фінансову звітність відповідно до міжнародних стандартів без урахування особливостей діяльності вітчизняних підприємств (особливо малих підприємств) [3, с. 28].

Як зазначає Д. Янок, для вирішення проблем проведення аудиту фінансової звітності доцільно застосовувати такі рекомендації, як:

- удосконалення нормативно-правового забезпечення фінансової звітності;
- коригування фінансової звітності відповідно до міжнародних вимог;
- освоєння «культури спілкування» з фінансовою звітністю, її складанням та вмінням читати;
- підвищення рівня інформованості керівників підприємств з питань аудиторських перевірок;
- використання аудитором індивідуального підходу до об'єкта перевірки;
- удосконалення документального оформлення аудиторської перевірки [5].

Враховуючи вище визначене, вважаємо, що до напрямів вдосконалення аудиту фінансової звітності можна віднести:

- максимальне наближення методологічних засад бухгалтерського обліку відповідно до вимог міжнародних стандартів;

- створення ефективної та досконалої системи контролю якості, оскільки сьогодні якість вітчизняного аудиту взагалі й аудиту фінансової звітності зокрема викликає багато нарікань;

- удосконалення методики складання та ведення аудиторських робочих документів та порядок реалізації результатів аудиту на підставі внутрішньофірмових стандартів аудиту;

- створення ефективної та досконалої системи щодо законодавчого врегулювання реалізації результатів аудиту.

Отже, за результатами дослідження можна зробити висновок про наявність проблем проведення аудиту фінансової звітності, які впливають на достовірність кінцевого висновку аудитора. В процесі дослідження ми виявили основні напрями вдосконалення аудиту, які допоможуть вирішити нагальні проблеми аудиту фінансової звітності. Їх вирішення сприятиме полегшенню проведення аудиторської перевірки фінансової звітності підприємств та зменшенню аудиторського ризику невиявлення помилок.

Література:

1. Петренко Н.І. Методика аудиту фінансової звітності та шляхи її удосконалення / Н.І. Петренко // Вісник ЖДТУ. – 2010. – №1. – С. 230 - 236.

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 2 серпня 2014 року № 48 [Електронний ресурс].– Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

3. Шишкеедова Н.Н. Ищем и устраним ошибки в годовой отчетности / Н.Н. Шишкеедова // Бухгалтерский учет в издательстве и полиграфии. – 2004. – № 3 (63). – С. 18-37.

4. Амеліна Ю.Ю. Проблеми покращення якості аудиту фінансової звітності та напрями його вдосконалення в умовах міжнародних стандартів / Амеліна Ю.Ю. // Управління розвитком. – 2011. – №2. – С. 11-13.

5. Янок Д. Аудит фінансової звітності у вирішенні проблеми підвищення якості інформації про фінансові результати діяльності підприємства / Янок Д. // Банківська справа. – 2005. – №1.